

NK KONSULTĀCIJU
BIROJS

Tukuma rajona tūrisma attīstības stratēģija 2008.-2012.gadā

Pasūtītājs: Tukuma rajona Tūrisma informācijas centrs

Izpildītājs: NK konsultāciju birojs

2008. gads

Kopsavilkums

Tūrisms Latvijā tiek raksturots kā viena no galvenajām tautsaimniecības nozarēm – daba un kultūrvidē ir nozīmīgi resursi, kas ļauj šai nozarei attīstīties. Tukuma rajonā ir sastopami šo abu veidu resursi. Kā nozīmīgākie identificēti ir:

- Durbes pils;
- Šlokenbekas muiža ar Latvijas Ceļu muzeju;
- Jaunmoku pils;
- Jaunpils pils;
- Kandavas pilsēta un dabas parks „Abavas senleja”;
- Pastariņa muzejs;
- Rideļu dzirnavas;
- Dabas parks „Engures ezers”;
- Ķemeru nacionālais parks;
- Cinevilla Studio kinopilsētiņa;
- Kurzemes cietokšņa muzejs;

kā arī slēpošanas kalni ziemas sezonā.

Lai tūrisma attīstība Tukuma rajonā nenoritētu haotiski, bet būtu plānota un atbilstu ilgtspējīgas attīstības principiem, SIA „NK konsultāciju birojs” sadarbojoties ar Tukuma rajona TIC, Tukuma rajona pašvaldībām un tūrisma uzņēmējiem, izstrādāja *Tūrisma attīstības stratēģiju Tukuma rajonā 2008 – 2012.*

Stratēģija veidota no 5 nodaļām: Esošās situācijas apskats un analīze; Tūrisma attīstības stratēģijas mērķi un uzdevumi; Stratēģijas pasākumu un aktivitāšu plāns 2008.-2012.gadam; Tūrisma attīstības un mārketinga stratēģijas ieviešana, kontrole un uzraudzība un Rekomendācijas stratēģijas rīcību izpildei.

Esošās situācijas apskats un analīze ir pamats Tukuma rajona tūrisma attīstības stratēģijas izveidei. Tūrisma stratēģijas mērķis - nodrošināt visu tūrisma nozarē ieinteresēto pušu saskaņotu rīcību, kas kalpotu par pamatu vienotai tūrisma attīstībai un veicinātu tūrisma produktu un pakalpojumu daudzveidību un kvalitāti, kā arī cilvēkresursu attīstību, padarot Tukuma rajonu par atpazīstamu tūrisma galamērķi.

Izanalizējot tūrisma sektora ekonomisko nozīmību, tūrisma produktus un piedāvājumu, pakalpojumu kvalitāti un viesmīlības līmeni, nozarē iesaistītos cilvēkresursus un mārketinga aktivitātes, identificēti 4 ilgtermiņa mērķi:

1. Kvalitatīvu tūrisma produktu veidošana un nostiprināšana tirgū, ievērojot ilgtspējīgas attīstības principus.
2. Tūrisma infrastruktūras kvalitātes uzlabošana un pielāgošana tūristu vajadzībām.
3. Cilvēkresursu attīstība un kompetences celšana.
4. Tukuma rajona kā atpazīstama tūrisma galamērķa veidošana.

Pamatojoties uz izvirzītajiem mērķiem, sagatavots rīcību un aktivitāšu plāns tūrisma nozarē Tukuma rajonā 2008.-2012.gadā sekojošos tūrisma attīstībai svarīgos jautājumos:

- 1) Tūrisma produkti un piedāvājums,
- 2) Tūrisma pakalpojumu kvalitāte un viesmīlība,
- 3) Cilvēkresursu attīstība tūrisma sektorā,
- 4) Tukuma rajona TIC komunikācijas plāns tūrisma piedāvājuma popularizēšanai.

Lai sekmīgi garantētu dokumenta ieviešanu dzīvē, viena nodaļa veltīta stratēģijas ieviešanas kārtības izklāstam, kā arī definēts tās realizācijas kontroles un uzraudzības mehānisms.

Dokumenta pēdējā nodaļa nosauc principus, kas ievērojami tūrisma stratēģijas ieviešanas, kā arī uzņēmējdarbības un mārketinga pasākumu realizācijas gaitā, piedāvā shēmu, kā ieviest un aktualizēt stratēģiju, kā arī sniedz rekomendācijas veiksmīgai dokumenta īstenošanai.

Dokumenta mērķis un nozīme

Stratēģijas izstrādes mērķis – noteikt galvenās attīstības prioritātes 2007.-2012.gadam, identificējot Tukuma rajona potenciālus un nodrošinot visu ieinteresēto pušu saskaņotu rīcību, lai veicinātu vienotu un ilgtspējīgu tūrisma attīstību teritorijā.

Stratēģijas galvenais uzdevums – izstrādāt Tukuma rajona tūrisma attīstības rīcības plānu ar aktivitātēm 2007.-2012.gadam stratēģijas mērķa sasniegšanai.

- Dokumenta izstrāde galarezultātā nodrošinās vairākas tūrisma sektora attīstības pamatprasības:

- palīdzēs noteikt nozares esošo stāvokli un nākotni (nākotnes attīstības potenciālu);
- noteiks nozares saistību ar ārējo vidi;
- parādīs nozares iekšējo strukturālo un funkcionālo elementu saistību;
- noteiks nozares funkcionēšanas kārtību.

Dokumenta uzbūve

Tukuma rajona tūrisma attīstības stratēģija ir veidota visai Tukuma rajona teritorijai, ņemot vērā, ka pēc administratīvi teritoriālās reformas pabeigšanas Latvijā 2009.gadā šo dokumentu kā vadlīnijas varētu izmantot eventuālās jaunās administratīvās vienības – novadi (Tukuma novads, Kandavas novads, Engures novads un Jaunpils novads).

Dokuments “Tukuma rajona tūrisma attīstības stratēģija 2008.-2012.gadam” sastāv no 5 nodaļām:

1. Esošās situācijas apskats un analīze;
2. Tūrisma attīstības stratēģijas mērķi un uzdevumi;
3. Stratēģijas pasākumu un aktivitāšu plāns 2008.-2012.gadam;
4. Tūrisma attīstības un mārketinga stratēģijas ieviešana, kontrole un uzraudzība;
5. Rekomendācijas stratēģijas rīcību izpildei.

Dokumenta lietotāju grupas

Dokumenta lietotāji – sabiedrības grupas, kas praktiski varēs izmantot sagatavoto dokumentu tūrisma uzņēmējdarbības attīstībai un tūrisma vides kvalitātes uzlabošanai:

1. Tukuma rajona pašvaldības pārstāvji - deputāti un speciālisti;
2. Tukuma rajona tūrisma uzņēmēji – apskates objektu īpašnieki un apsaimniekotāji, tūrisma produktu piedāvātāji un dažādu tūrisma pakalpojumu sniedzēji;
3. Nevalstiskās organizācijas un to pārstāji, kas nodarbojas ar tūrismu un ir iesaistīti tūrisma resursu apsaimniekošanā un izmantošanā;
4. Tūrisma attīstībā ieinteresētie indivīdi un sabiedrības grupas, potenciālie tūrisma uzņēmēji, u.c. interesenti.

Identificētās tūrisma sektora problēmas Tukuma rajonā

Tūrisms ir nozīmīga nozare vietējo iedzīvotāju nodarbinātībā un papildus ekonomisko labumu gūšanai. Tādēļ tūrisma stratēģijas izstrāde Tukuma rajonam ir svarīga, jo to savā darbībā kā vadlīnijas spēs izmantot arī tūrisma uzņēmēji.

Tūrisma nozares sektora problēmas Tukuma rajonā tika identificētas stratēģijas izstrādes laikā organizētajos darbsemināros, sarunās, intervijās, diskusijās un klātienes apskatē. Tādējādi tika identificēti galvenie problēmu bloki, kuri traucē tūrisma sektora Tukuma rajonā tālāko izaugsmi un attīstību:

1. Tūrisma produkti un piedāvājums
2. Tūrisma infrastruktūra
3. Cilvēkresursu attīstība
4. Mārketing

Tūrisma produkti un piedāvājums

Teritoriāli un tematiski rajonā ir izveidots ģenerālo maršrutu tīkls, kas ļauj iepazīt visu rajona teritoriju. Turpmākais uzdevums – veidot lokālos maršrutus, kas piedāvājuma dažādiem tūrisma veida piekritējiem (auto un velo braucējiem, kājām gājējiem un *nordic walking* piekritējiem, izjādēm ar zirgiem) un atkarībā no maršrutu ilguma (vienas dienas, divu dienu, vairāk nekā divu dienu maršruti). Izpētāmas un realizējamas idejas laivu tūrisma piedāvājuma popularizēšanai.

Jārada jauni un inovatīvi piedāvājumi aktīvās atpūtas iespējām, piemēram, sporta, piedzīvojumu un izturības pārbaudījumu tūrisms, airsofts, komandu veidošanas un vienošanas aktivitātes un piedāvājumi. Izmantot iespējas veselībai draudzīga tūrisma piedāvājuma radīšanai, gan kļūstot par bioloģiskām saimniecībām, gan radot jaunus veselības, skaistumkopšanas un SPA piedāvājumus.

Lai atdeve no tūrisma nozares būtu lielāka, jāstrādā pie esošo piedāvājumu un jaunie veidojami kā starpsezonas aktivitātes, tādējādi mazinot sezonalitātes negatīvo ietekmi gan uz uzņēmējdarbības rādītājiem pašiem uzņēmējiem, gan veicinot arī pārējo tūrisma atbalstošo uzņēmumu izaugsmi.

Jāturpina piedalīties reģionālu un starptautisku piedāvājumu veidošanā kopā ar Kurzemi, kā arī Zemgali un Pierīgu, izmantojot rajona izdevīgo ģeogrāfisko stāvokli.

Tūrisma infrastruktūra

Esošais tūrisma pakalpojumu tīkls sakrīt ar izveidoto tūrisma maršrutu piedāvājumu, kas nodrošina sekmīgu tūrisma attīstību kopumā. Diemžēl ir arī daudz traucējošu faktoru, piemēram, ceļu segums un stāvoklis, informācija uz ceļiem, kā arī tūrisma objektiem, kas neļauj attīstīties tūrismam visā teritorijā veiksmīgi un vienlaicīgi. Tādēļ visām tūrisma iesaistītajām pusēm būtu jāveicina tūrisma infrastruktūras attīstību un tūrisma objektu pieejamību dažādām sociālajām grupām (cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, pensionāriem, bērniem, grūtniecēm, skolēniem u.c.).

Esošajiem tūrisma informācijas centriem pēc Administratīvi teritoriālās reformas pabeigšanas 2009.gadā būtu jāturpina apkopot informāciju par visu šī brīža Tukuma rajona piedāvājumu tūrismā un to popularizēt vismaz līdz brīdim, kamēr katrā jaunizveidotajā novadā netiktu izveidots savs tūrisma informācijas sniedzējs (TIC vai TIP).

Lai varētu plānot tūrismu nākotnē, svarīgi sakārtot tūrisma statistikas un pētījumu sistēmu. Praktiski – izveidot vienotu metodoloģiju statistikas datu pakopošanai tūrisma uzņēmumos, strādāt ar uzņēmējiem un informēt par tās nozīmību un kopā izveidot, ieviest un uzturēt šo statistikas sistēmu. Balstoties uz izveidoto statistikas sistēmu, regulāri būtu veicami pētījumi, kas kalpotu par avotu tūrisma situācijas un attīstības tendenču noskaidrošanai rajonā.

Cilvēkresursu attīstība

Tā kā kvalitātes loma ar katru gadu pieaug un kļūst arvien nozīmīgāka tūrisma produktu izvēlē, tad nākotnē liela uzmanība pievēršama tūrismā strādājošo cilvēku izglītošanai un viņu darbības kvalitātes veicināšanai. Organizējami dažādi izglītības un kompetences celšanas pasākumi – teorētiskas un praktiskas apmācības semināros un kuros, pieredzes apmaiņas braucieni, savstarpējas tikšanās, labās prakses popularizēšanas pasākumi utml. Jāturpina nodrošināt TICu darbību atbilstoši tūrisma informācijas sniedzēju standartiem.

Jāstrādā būtu pie standartu un kvalitātes prasību nepieciešamības tūrisma pakalpojumu sniedzēju uzņēmumos izskaidrošanas, kā arī tai sekojošās standartu ieviešanas un uzturēšanas uzņēmumos.

Uzmanība pievēršama vietējo gidu apmācībai. Jāpārdomā ideja Tukuma rajona gidu sertificēšanai, t.i., citu rajonu gidu apmācībai par Tukuma rajona dabas un kultūrvēstures bagātībām, notikumiem, cilvēkiem.

Vairāk sadarboties ar Kandavas Valsts Lauksaimniecības tehnikumu, lai celtu tajā studējošo jauniešu izglītības un izpratnes līmeni par tūrismu. Tūrisma pakalpojumu sniedzējiem aktīvāk iesaistīties prakšu vietu nodrošināšanā ne tikai Kandavas studentiem, bet arī citu profesionālo un augstāko mācību iestāžu studentiem.

Mārketinga

Galvenais uzdevums būtu turpināt esošās mārketinga aktivitātes un uzturēt esošo un attīstīt jaunu vietējā un starptautiskā mēroga sadarbību tūrisma nozarē.

Ņemot vērā zemo savstarpējās komunikācijas un sadarbības līmeni starp uzņēmējiem, būtu jāstrādā pie sadarbības modeļa izveides un savstarpējās kooperācijas veicināšanas.

Gan TICiem, gan uzņēmējiem aktīvāk būtu jāstrādā pie piedāvājuma veidošanas internetā. Uzņēmējiem jāstrādā pie savu mājas lapu veidošanas un informācijas aktualizēšanas tajās. Pievērst vairāk uzmanības konkrētu komunikācijas līdzekļu un kanālu izmantošanai atbilstoši mērķauditorijai (specifiskām interesentu grupām, ģimenēm ar bērniem, jauniešiem utt.).

Meklēt rajonam raksturīgo un unikālo suvenīru izgatavošanai, ne tikai izmantot saukli.

Tūrisma attīstības stratēģijas mērķi un uzdevumi

Stratēģija ir ilgtermiņa programma, kuru izstrādā, nosakot misiju, galvenos mērķus, izvērtējot iespējamus ietekmes faktoros, apzinot resursus un metodes. Stratēģija galarezultātā nodrošina vairākas nozares attīstības pamatprasības:

- palīdz noteikt nozares esošo stāvokli un nākotni,
- nosaka nozares saistību ar ārējo vidi,
- parāda nozares iekšējo strukturālo un funkcionālo elementu saistību,
- nosaka nozares funkcionēšanas kārtību.

Stratēģijas struktūra

Tukuma rajona tūrisma attīstības stratēģija izstrādāta, ņemot vērā identificētās nozares problēmas un balstoties uz 4 fokusa grupām:

- tūrisma produkti un piedāvājums,
- tūrisma infrastruktūra,

- cilvēkresursu attīstība ,
- mārketingš.

Stratēģijas pasākumu izstrādes sākumā definēta Tukuma rajona tūrisma attīstības vīzija, kas sasniedzama, realizējot plānā noteiktos ilgtermiņa un īstermiņa mērķus un aktivitātes un projektus.

Stratēģijas realizācijai nosaukti izmantojamie pārvaldības instrumenti un ilgtspējīgas attīstības principi, kas jau ievēroti plāna sagatavošanā un ievērojami tā ieviešanas laikā. Plāna ilgtermiņa mērķi definēti turpmākajiem 5 gadiem, balstoties uz fiksētajām fokusa grupām – tūrisma nozares pamatelementiem. Ņemot vērā sagatavotos ilgtermiņa mērķus, izstrādāti īstermiņa mērķi, kas realizējami 1-3-5 gadu laikā. Katra šī mērķa sasniegšanai, sagatavots rīcību pasākumu bloks un fiksēti indikatori, kas liecinātu par izmaiņām tūrisma attīstībā.

Lai realizētu sagatavoto tūrisma attīstības stratēģiju, katra rīcība ir aprakstīta ar paskaidrojošo tekstu par veicamo uzdevumu un sasniedzamajiem rezultātiem, sniegts ieteicamais rīcības realizācijas laiks, aprēķinātas aptuvenās summas to realizācijas izmaksām (balstoties uz 2007.gada izmaksām), iespējamie finansu avoti un nosauktas atbildīgās un rīcības realizācijā iesaistāmās personas.

Plānā minēts arī tā ieviešanas mehānisms: gan koordinācijas un uzraudzības sistēmas, eventuālā finansu mehānisma sistēma, gan monitoringa sistēma un atgriezeniskās saites ieguves mehānisms, kā arī identificētas plānu realizējošo institūciju atbildības.

Tukuma rajona tūrisma attīstības vīzija

Tukuma rajons ir Latvijā un Baltijā pazīstams, viesmīlīgs, drošs un viegli sasniedzams ceļojuma galamērķis, kurš piedāvā kvalitatīvus un daudzveidīgus tūrisma pakalpojumus un balstās uz labi saglabātu un uzturētu dabas un kultūrvēsturisko mantojumu. Tūrisma attīstības rezultātā palielinās tūristu skaits un izmantoto pakalpojumu apjoms Tukuma rajonā, kas veicina teritorijas ekonomisko attīstību un rada jaunas darba vietas.

Stratēģijas mērķis

Ņemot vērā identificētās sektora problēmas, Tukuma rajona tūrisma attīstības stratēģijas mērķis - nodrošināt visu tūrisma nozarē ieinteresēto pušu saskaņotu rīcību, kas kalpotu par pamatu vienotai tūrisma attīstībai un veicinātu tūrisma produktu un pakalpojumu

daudzveidību un kvalitāti, kā arī cilvēkresursu attīstību, padarot Tukuma rajonu par atpazīstamu tūrisma galamērķi.

Stratēģijas lietotāju grupas

Stratēģijas lietotāji – sabiedrības grupas, kuras praktiski varēs izmantot sagatavoto dokumentu tūrisma uzņēmējdarbības attīstībai un tūrisma vides kvalitātes uzlabošanai:

1. Tukuma rajona pašvaldību pārstāvji - deputāti un speciālisti,
2. Tukuma rajona tūrisma uzņēmēji – apskates objektu īpašnieki un apsaimniekotāji, tūrisma servisa uzņēmēji,
3. nevalstiskās organizācijas un to pārstāji, kas nodarbojas ar tūrismu un ir iesaistīti tūrisma resursu apsaimniekošanā un izmantošanā,
4. tūrisma attīstībā ieinteresētie indivīdi un sabiedrības grupas, eventuālie tūrisma uzņēmēji u.c.

Attīstības prioritātes - ilgtermiņa mērķi

1. Kvalitatīvu tūrisma produktu veidošana un nostiprināšana tirgū, ievērojot ilgtspējīgas attīstības principus.

Galvenais uzdevums - mērķtiecīga tūrisma piedāvājuma veidošana un pilnveidošana un kvalitatīvu tūrisma piedāvājumu attīstība.

2. Tūrisma infrastruktūras kvalitātes uzlabošana un pielāgošana tūristu vajadzībām.

Galvenais uzdevums – veicināt gan tūrisma infrastruktūras attīstību, gan tūrisma informācijas sistēmas pilnveidošanu.

3. Cilvēkresursu attīstība un kompetences celšana.

Galvenais uzdevums - tūrisma nozarē strādājošo profesionālo prasmju un iemaņu pilnveidošana un dažādu atbalsta pasākumu sniegšana profesionālās tūrisma izglītības ieguvei.

4. Tukuma rajona kā atpazīstama tūrisma galamērķa veidošana.

Galvenais uzdevums - mārketinga pasākumu ieviešana Tukuma rajona tūrisma piedāvājuma pārdošanai un Tukuma rajona kā tūrisma galamērķa veidošana.

3. Stratēģijas pasākumu un aktivitāšu plāns realizācijai 2008.-2013.gadā

Ilgtērmiņa mērķis – 1. Kvalitatīvu tūrisma produktu veidošana un nostiprināšana tirgū, ievērojot ilgtspējīgas attīstības principus

Īstermiņa mērķis – 1.1. Mērķtiecīga tūrisma piedāvājuma veidošana un pilnveidošana

Aktivitāte	Aktivitātes apraksts	Atbildīgais / partneri	Realizācijas laiks	Indikatori	Iespējamie finanšu avoti
1.1.1. Esošo tūrisma maršrutu pilnveidošana ar jaunajiem piedāvājumiem un produktiem.					
1) Jaunu apskates un servisa objektu apzināšana un iekļaušana esošajos rajona tūrisma maršrutos: „Uz Tukumu pēc smukuma!”, „Tukuma apkārtnes pilis”, „Viduslaiku Jaunpils”, „Kurzemes Šveice – Kandava un Abavas senleja”, „Pār kalniem uz jūru”, „Gar jūras krastu”, „Pa vēstures takām”	Tukuma rajona TIC/ tūrisma objektu (apskates un servisa) apsaimniekotāji	2009-2013	Maršrutu skaits Apskates objektu skaits Aktīvās atpūtas piedāvājumu skaits Tūrisma servisa objektu skaits Apmeklētāju skaits	TIC, uzņēmēji	
2) Esošo maršrutu infrastruktūras uzlabošana (skat. 2.1.3.punktu):	Tukuma rajona TIC/ tūrisma objektu (apskates un servisa) apsaimniekotāji	2009-2013	Maršrutu skaits Apmeklētāju skaits Izvietoto tūrisma norāžu skaits Izvietoto tūrisma stendu skaits	TIC, uzņēmēji, ES fondi	
2.1.) Maršrutā „Uz Tukumu pēc smukuma!”: - informatīvo zīmju izvietošana Tukuma pilsētā uz apskates objektiem - informācijas stendu izvietošana pie apskates objektiem					
2.2.) Maršrutā „Tukuma apkārtnes pilis”: - maršruta iezīmēšana dabā, izvietojot informatīvās zīmes uz tūrisma objektiem - informācijas stendu izvietošana pie apskates objektiem					
2.3.) Maršrutā „Viduslaiku Jaunpils”: - maršruta iezīmēšana dabā, izvietojot informatīvās zīmes uz tūrisma objektiem - informācijas stendu izvietošana pie apskates objektiem					
2.4.) Maršrutā „Kurzemes Šveice – Kandava un Abavas senleja”: - maršruta iezīmēšana dabā, izvietojot informatīvās zīmes uz tūrisma objektiem					

- informācijas stendu izvietošana pie apskates objektiem				
2.5.) Maršrutā „Pār kalniem uz jūru”: - maršruta iezīmēšana dabā, izvietojot informatīvās zīmes uz tūrisma objektiem - informācijas stendu izvietošana pie apskates objektiem				
2.6.) Maršrutā „Gar jūras krastu”: - maršruta iezīmēšana dabā, izvietojot informatīvās zīmes uz tūrisma objektiem - informācijas stendu izvietošana pie apskates objektiem				
2.7.) Maršrutā „Pa vēstures takām”: - maršruta iezīmēšana dabā, izvietojot informatīvās zīmes uz tūrisma objektiem - informācijas stendu izvietošana pie apskates objektiem				
1.1.2. Tūrisma produktu pilnveidošana un stiprināšana.				
1) Zemnieku saimniecību apzināšana un iesaistīšana tūrismā kā apskates saimniecības tūrisma produkta „Zemnieku labumi” attīstībai	Tukuma rajona TIC/ zemnieku saimniecības	2009-2013	Apskates saimniecību skaits Apmeklētāju skaits	TIC, uzņēmēji
2) Mākslinieku un amatnieku darbnīcu apzināšana un iekļaušana tūrisma piedāvājumā „Viesošanās pie māksliniekiem un amatniekiem”	Tukuma rajona TIC/ mākslinieki un amatnieki	2009-2013	Apskates objektu – darbnīcu skaits Apmeklētāju skaits	TIC, uzņēmēji
3) Piedāvājumu jaunlaulātājiem un kāzu rīkotājiem apzināšana un iekļaušana tūrisma piedāvājumā „Meklējot 7 tiltus”	Tukuma rajona TIC/ uzņēmēji	2009-2013	Piedāvājuma objektu (apskates un pasākumu norises vietas) skaits Pasākumu skaits Apmeklētāju skaits	TIC, uzņēmēji
4) Vienotu informatīvo zīmju sagatavošana un izvietošana tūrisma piedāvājumu „Zemnieku labumi” un „Viesošanās pie māksliniekiem un amatniekiem” infrastruktūras uzlabošanai	Tukuma rajona TIC/ uzņēmēji (zemnieku saimniecības, mākslinieki, amatnieki)	2011-2013	Tūrisma produktu skaits Apmeklētāju skaits Izvietoto tūrisma norāžu skaits	TIC, uzņēmēji, ES fondi
1.1.3. Jaunu maršrutu izveide.				
1) Maršruts „Kino Tukumā un apkārtnē”: - jaunu apskates objektu apzināšana, izpēte un iekļaušana tūrisma maršrutā	Tukuma rajona TIC/ pašvaldības, muzeji	2011-2013	Tūrisma maršruti Apmeklētāju skaits Izvietoto tūrisma norāžu	TIC, pašvaldības, uzņēmēji

- maršruta iezīmēšana dabā, izvietojot informācijas standus pie apskates objektiem			skaits Izvietoto tūrisma stendu skaits Ekskursiju skaits	
2) Maršruts „Lielais muzeju loks”: - jaunu apskates objektu apzināšana un iekļaušana tūrisma maršrutā - tradīcijas - „Muzeju nakts” ekskursija pa Tukuma rajona muzejiem – saglabāšana un piedāvāšana tūristiem	Tukuma rajona TIC/ muzeji	2011-2013		TIC, pašvaldības, muzeji
3) Maršruts „Meklējot 7 tiltus”: - jaunu maršrutu variantu izstrāde, pamatojoties uz jaunlaulāto un kāzu rīkotāju piedāvājumiem Tukuma rajonā - informatīvo stendu izvietošana pie tiltiem, maršrutu iezīmēšanai	Tukuma rajona TIC/ uzņēmēji	2011-2013		TIC, pašvaldības, uzņēmēji
4) Maršruts „Livonian Ring” (Livonijas aplis, Livonijas gredzens) - reģionālā maršruta pilnveidošana - lokālo maršrutu izstrāde un pilnveidošana	Tukuma rajona TIC/ uzņēmēji, Igaunijas pašvaldības un uzņēmēji	2008-2013		TIC, pašvaldības, uzņēmēji, ES fondi
1.1.4. Pasākumu kā tūrisma produkta veidošana.				
1) Uz tradīcijām balstītu pasākumu un svētku organizēšana	Pašvaldības, uzņēmēji	2008-2013	Pasākumu skaits Pasākumu apmeklētāju skaits	Pašvaldības, uzņēmēji
2) Jaunu tūrisma piedāvājumu – pasākumu, balstītu uz vietējām tradīcijām izpēti un izveide Tukuma rajonā	Pašvaldības, uzņēmēji, muzeji, kultūras iestādes	2008-2013	Pasākumu skaits Apmeklētāju skaits	Pašvaldības, uzņēmēji, LR fondi, ES fondi
1.1.5. „Brīvo nišu” pakalpojumi kā tūrisma produkts.				
1) „Brīvo nišu” pakalpojumu apzināšana tūrisma Tukuma rajonā	TIC, uzņēmēji	2008-2013	Pasākumu skaits	TIC, uzņēmēji
2) „Brīvo nišu” pakalpojumu kā tūrisma produktu veidošana	Uzņēmēji, pašvaldības, TIC	2008-2013	Produktu skaits	Uzņēmēji, pašvaldības
1.1.6. Videi draudzīga tūrisma piedāvājuma izveide				
1) Informācijas par videi draudzīgu tūrisma apkopošana - videi draudzīga ceļošana dabas objektos un teritorijās un kultūrvēstures pieminekļos - tūristu ētika ceļošanas laikā	Tukuma rajona TIC	2009-2010	Apkopojumi	TIC

2) Ieteikumu (rokasgrāmatu) izstrāde par ilgtspējīgu kultūras un dabas pieminekļu apsaimniekošanu un izmantošanu tūrismā	Tukuma rajona TIC, kultūras un dabas inspektori, eksperti	2009-2010	Ieteikumi	TIC, pašvaldības, LR fondi

Ilgtermiņa mērķis – 1. Kvalitatīvu tūrisma produktu veidošana un nostiprināšana tirgū, ievērojot ilgtspējīgas attīstības principus

Īstermiņa mērķis – 1.2. Attīstīt kvalitatīvu tūrisma piedāvājumu

Aktivitāte	Aktivitātes apraksts	Atbildīgais/ partneri	Realizācijas laiks	Indikatori	Iespējamie finanšu avoti
1.2.1. Tukuma rajona tūrisma attīstības iespēju izpētes pasākumi.					
1)	„Velotūrisma attīstības iespējas Tukuma rajonā” – potenciālo velomaršrutu izpēte, definēšana, nepieciešamās infrastruktūras fiksēšana	Tukuma rajona TIC	2008	Pētījums Velomaršrutu skaits	TIC, pašvaldības
2)	„Laivu tūrisms un laivošanas iespējas Tukuma rajonā” – potenciālo laivu maršrutu definēšana, jaunu atpūtas iespēju un veidu uz ūdeņiem fiksēšana, nepieciešamās infrastruktūras fiksēšana, t.sk. peldvietu ierīkošanai	Tukuma rajona TIC	2009	Pētījums Laivu maršrutu skaits	TIC, pašvaldības
3)	Jahtu tūrisms – jahtu ostas attīstības iespējas, jahtu tūrisma attīstība, jahtu maršrutu piedāvājuma izstrāde	Tukuma rajona TIC	2009	Pētījums	TIC, pašvaldības
4)	Gastronomiskais tūrisms – vietējo gastronomijas tradīciju izpēte, uz to balstīta piedāvājuma radīšanas iespēja	Tukuma rajona TIC	2011	Pētījums	TIC, pašvaldības
5)	Medības un makšķerēšana – medību un makšķerēšanas tūrisma iespēju izpēte, ieteikumi zivju resursu atjaunošanai, fotomedību tūrisma attīstības iespējas	Tukuma rajona TIC	2012	Pētījums	TIC, pašvaldības
6)	Kultūras un sporta pasākumu tūrisms – vietējo kultūras tradīciju izpēte, piedāvājuma veidošana un kultūras pasākumu kā tūrisma produkta veidošana	Tukuma rajona TIC	2010	Pētījums	TIC, pašvaldības
7)	Avio tūrisma iespējas un piedāvājums – Tukuma lidlauka izmantošanas iespējas avio tūrismā un mazās aviācijas piedāvāto iespēju izpēte tūrismā	Tukuma rajona TIC	2013	Pētījums	TIC, pašvaldības
1.2.2. Standartu un kvalitātes ieviešana tūrisma pakalpojumu uzņēmumos.					
1)	Kvalitātes standartu ievērošana TIC darbībā – TIC sertifikācijas pasākumi vienu reizi 2 gados atbilstoši LVS standartiem un naktsmītņu sertifikācijas process atbilstoši LVS, LC u.c. tūrisma standartiem	Tukuma rajona TIC Kandavas TIC	2008-2013	Sertifikācijas pasākumu skaits Sertifikātu skaits	TIC, uzņēmēji
2)	TIC darbinieku izglītošana par tūrisma standartiem –	Tukuma rajona TIC	2008-2013	Pasākumu skaits	TIC, pašvaldība

Regulāri kvalifikācijas celšanas pasākumi TICos kvalitātes uzturēšanai	Kandavas TIC		Apmācīto darbinieku skaits	
3) Informācijas nodrošināšana uzņēmējiem par tūrisma standartiem Latvijā, Eiropā, pasaulē – Dažādu materiālu par tūrisma kvalitāti un tūrisma darbības principiem un aktualitātēm iegāde un popularizēšana uzņēmēju vidū	Tukuma rajona TIC Kandavas TIC	2008-2013	Mācību materiālu skaits Informēto uzņēmēju skaits	TIC, uzņēmēji
1.2.3. Dalība profesionālajās un teritoriālajās tūrisma organizācijās, biedrībās utml.				
1) Dalība KTA aktivitātēs kopēju tūrisma produktu veidošanā	Tukuma rajona TIC Kandavas TIC uzņēmēji	2008-2013	Biedru skaits Pasākumu skaits KTA	TIC, pašvaldība, uzņēmēji
2) Dalība LATTURINFO aktivitātēs kvalitatīvas tūrisma informācijas pakalpojumu sniegšanā	Tukuma rajona TIC Kandavas TIC	2008-2013	Biedru skaits Pasākumu skaits	TIC, pašvaldība
3) Iesaistīšanās citās tūrisma organizācijās kvalitatīvu tūrisma pakalpojumu sniegšanā	Tukuma rajona TIC Kandavas TIC uzņēmēji	2008-2013	Biedru skaits Pasākumu skaits	TIC, pašvaldība, uzņēmēji
1.2.4. Tūrisma statistikas datu bāzes izveide un uzturēšana.				
1) Esošo pieejamo statistikas sistēmu izpēte un atlase	Tukuma rajona TIC/ speciālisti	2008-2009	Pētījums	TIC, pašvaldība
2) Ieteikumu izstrāde statistikas un pētījumu datu apkopošanai no tūrisma pakalpojumu sniedzējiem (apskates objekti, aktivitātes, pasākumi, servisa uzņēmumi)	Tukuma rajona TIC/ speciālisti	2008-2009	Statistikas sistēma Statistikas anketas	TIC, pašvaldība
3) Statistikas programmatūras izveide	Tukuma rajona TIC/ speciālisti	2009	Programma	TIC, pašvaldība
4) Regulāra datu apkopošana, apstrāde un analīze	Tukuma rajona TIC/ uzņēmēji	2008-2013	Anketas Pētījumi	TIC, pašvaldība, uzņēmēji

Ilgtermiņa mērķis – 2. Tūrisma infrastruktūras kvalitātes uzlabošana un pielāgošana tūristu vajadzībām

Īstermiņa mērķis – 2.1. Tūrisma informācijas sistēmas pilnveidošana

Aktivitāte	Aktivitātes apraksts	Atbildīgais/ partneri	Realizācijas laiks	Indikatori	Iespējamie finanšu avoti
2.1.1. TICu darbības nodrošināšana.					
1) TICu darbības nodrošināšana un uzturēšana atbilstoši TIC nolikumam		Pašvaldības	2008-2013	TICu skaits Finansējuma apjoms	Pašvaldības
2) TICu modernizācija, regulāri uzlabojot tehnisko un tehnoloģisko situāciju		Pašvaldības	2008-2013	Tehnikas dažādība Tehnikas skaits	Pašvaldības, ES fondi
2.1.2. Tūrisma informācijas pieejamības nodrošināšana tūrisma objektos.					
1) Tūrisma informācijas izvietošana rajona, Latvijas un ārvalstu TICos		TiCi/ uzņēmēji	2008-2013	TiCu skaits	TiCi, uzņēmēji, pašvaldības
2) Informācijas par tūrisma un atpūtas iespējām Tukuma rajonā, Kurzemē un Pierīgā izvietošana tūrisma uzņēmumos		TiCi / uzņēmēji	2008-2013	Uzņēmumu skaits, kuros atrodama tūrisma informācija	TiCi, uzņēmēji, pašvaldības
2.1.3. Vienota parauga informācijas informatīvo norāžu un stendu izvietošana Tukuma rajonā atbilstoši tūrisma infrastruktūrai (1. ilgtermiņa mērķis).					
- norādes zīmju izvietošana atbilstoši standartam LVS 77 „Ceļa zīmes”		TiCi/ pašvaldības/ uzņēmēji	2008-2013	Ceļa zīmju skaits	Pašvaldības, uzņēmēji, TAVA
- informācijas stendu sagatavošana un izvietošana pie objektiem tūrisma maršrutos		TiCi/ pašvaldības/ uzņēmēji	2009-2013	Stendu skaits	Pašvaldības, uzņēmēji, TAVA
2.1.4. Moderno tehnoloģiju pielietojums tūrisma informācijas izplatīšanā.					
1) Esošo publisko interneta pieejas punktu aktualizācija un izmantošana tūrisma vajadzībām		TiCi/ pašvaldības/ uzņēmēji	2008-2013	PIPP skaits	Pašvaldības, TiCi, uzņēmēji
2) Jaunu publisko interneta pieejas punktu (interneta kiosku) izveide un izmantošana tūrisma vajadzībām		TiCi/ pašvaldības/ uzņēmēji	2008-2013	PIPP skaits	Pašvaldības, TiCi, uzņēmēji, ES fondi
3) Audiogidu izveide tūrisma objektos		Apskates objektu apsaimniekotāji, TiCi, pašvaldības	2010-2013	Audiogidu skaits	Pašvaldības, TiCi, uzņēmēji, ES fondi

Ilgtermiņa mērķis – 2. Tūrisma infrastruktūras kvalitātes uzlabošana un pielāgošana tūristu vajadzībām

Īstermiņa mērķis – 2.2. Veicināt tūrisma infrastruktūras attīstību

Aktivitāte	Aktivitātes apraksts	Atbildīgais/ partneri	Realizācijas laiks	Indikatori	Iespējamie finanšu avoti
2.2.1. Apskates objektu pielāgošana izmantošanai tūrismā.					
1) Atbalstīt tūrisma objektu restaurāciju, rekonstrukciju un uzturēšanu		Pašvaldības, objektu apsaimniekotāji, kultūras pieminekļu inspekcija	2008-2013	Restaurēto un rekonstruēto objektu skaits	Pašvaldības, LR fondi, ES fondi, uzņēmēji
2) Pilsētībūvniecības pieminekļu pielāgošana tūrisma vajadzībām un aktualizēšana tūrisma informācijā		Pašvaldības, uzņēmēji, kultūras pieminekļu inspekcija	2008-2013	Restaurēto, rekonstruēto un pielāgoto objektu skaits	Pašvaldības, LR fondi, ES fondi, uzņēmēji
3) Dabas teritoriju tūrisma piedāvājuma veicināšana un piedāvājuma radišana:					
- tūrisma infrastruktūras izveide un uzlabošana Ķemeru nacionālajā parkā		ĶNP, uzņēmēji	2008-2013	Tūrisma objektu skaits Apmeklētāju skaits	ĶNP administrācija, pašvaldības, uzņēmēji
- tūrisma attīstības plāna izstrāde Ķemeru nacionālajā parkā		ĶNP, pašvaldības, uzņēmēji	2009-2013	Plāns	ĶNP administrācija, pašvaldības, uzņēmēji, LR fondi, ES fondi
- tūrisma attīstības plāna realizācija dabas parkā „Engures ezers”		EEDP fonds, pašvaldības	2008-2013	Tūrisma objektu skaits Apmeklētāju skaits	EEDP fonds, pašvaldības
- dabas parka „Abavas senleja” aizsardzības plāna (izmantošanas noteikumi) un tūrisma plāna realizācija		ARDIC, pašvaldības	2008, 2009-2013	Tūrisma objektu skaits Apmeklētāju skaits	ARDIC, pašvaldības
- dabas parka „Abavas senleja” jauna tūrisma attīstības plāna izstrāde		ARDIC, pašvaldības, LDF	2008-2009	Plāns	LDF
- atsevišķu dabas objektu iekļaušana tūrismā, izveidojot ap tiem nepieciešamo infrastruktūru		Pašvaldības, TIC, objektu apsaimniekotāji	2008-2013	Tūrisma objektu skaits Apmeklētāju skaits	Uzņēmēji, pašvaldības
2.2.2. Tūrisma servisa pakalpojumu attīstības veicināšana.					
1) Veicināt dažādu tipu naktsmītņu izveidošanu (uzņēmējdarbības atļaujas, konkursi, nodevu atlaides utml.)		Pašvaldības, uzņēmēji	2008-2013	Naktsmītņu skaits Gultasvietu skaits	Uzņēmēji, ES fondi
2) Veicinātu dažādu aktīvās atpūtas piedāvājumu izveidošanos (uzņēmējdarbības atļaujas, konkursi, nodevu atlaides utml.)		Pašvaldības, uzņēmēji	2008-2013	Aktīvās atpūtas piedāvājumu skaits	Uzņēmēji, ES fondi
3) Veicināt tūrisma objektu pieejamību dažādām		Pašvaldības, objektu	2008-2013	Objektu ar uzlabotu	Pašvaldības, uzņēmēji

sociālām grupām (cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, pensionāriem, bērniem, skolēniem u.c.) - atbilstošas infrastruktūras izveide	apsaimniekotāji	pieejamību skaits		
4) Reducēto cenu sistēmas veidošana dažādām grupām (ģimenes, pensionāri, skolēni utt.)	Uzņēmēji	2008-2013	Objektu skaits ar reducētām cenām Uzņēmēji	
2.2.3. Veicināt tūrisma un to atbalstošās infrastruktūras attīstību.				
1) Veicināt tūristu taku, velo un ūdenstūrisma maršrutu izveidi un marķēšanu (atbilstoši 1.2.1 aktivitātei)	Pašvaldības, uzņēmēji	2008-2013	Taku skaits Maršrutu skaits Marķējumu skaits Pašvaldības, uzņēmēji, ES fondi	
2) Izstrādāt tehniskos projektus velociņu infrastruktūras attīstībai, velo novietņu, autostāvvietu un sabiedrisko tualešu izbūvei, teritorijas labiekārtošanai	Pašvaldības	2008-2013	Projektu skaits Pašvaldības, ES fondi	
3) Sabiedrisko atpūtas vietu labiekārtošanas projektu izstrāde	Pašvaldības	2008-2013	Projektu skaits Pašvaldības, ES fondi	
4) Veloceliņu izbūve	Pašvaldības	2008-2013	Veloceliņu skaits, km Pašvaldības, ES fondi	
5) Sabiedrisko atpūtas vietu izveide un labiekārtošana tūrisma maršrutos	Pašvaldības, uzņēmēji	2008-2013	SAV skaits Pašvaldības, uzņēmēji, ES fondi	
6) Rajona ceļu kvalitātes uzlabošana	Pašvaldības	2008-2013	Sakārtotie km Pašvaldības	
7) Nodrošināt drošību un kārtību pie tūrisma objektiem, pasākumos un tūristu koncentrēšanās vietās	Pašvaldības, objektu apsaimniekotāji	2008-2013	Sakārtotība objektos Tūristu atsauksmes Pašvaldības, uzņēmēji	
8) Labiekārtot un uzturēt atpūtas vietas pie ūdeņiem (peldvietas, stāvlaukumi u.c.)	Pašvaldības, uzņēmēji	2008-2013	Labiekārtoto vietu skaits Pašvaldības, uzņēmēji, ES fondi	

Ilgtermiņa mērķis – 3. Cilvēkresursu attīstība un kompetences celšana

Īstermiņa mērķis – 3.1. Tūrisma nozarē strādājošo profesionālo prasmju un iemaņu pilnveidošana

Aktivitāte	Aktivitātes apraksts	Atbildīgais/ partneri	Realizācijas laiks	Indikatori	Iespējamie finanšu avoti
3.1.1. Tūrisma pakalpojumu sniedzēju (naktsmītnes, gidi, kafejnīcas u.c.) apmācības.					
1)	Semināru organizēšana par tūrisma uzņēmējdarbību, tūrisma produktu un pakalpojumu veidošanu, standartiem un kvalitāti esošajiem tūrisma uzņēmējiem atbilstoši darbības specifikai	TiCi	2008-2013	Noorganizēto apmācību skaits Dalībnieku skaits	Uzņēmēji, pašvaldības, ES fondi
2)	Apmācību un kursu organizēšana jaunajiem tūrisma uzņēmējiem par tūrisma uzņēmējdarbību, tūrisma produktu un pakalpojumu veidošanu, standartiem un kvalitāti esošajiem tūrisma uzņēmējiem atbilstoši darbības specifikai	TiCi	2008-2013	Noorganizēto apmācību skaits Dalībnieku skaits	Uzņēmēji, pašvaldības, ES fondi
3)	Pieredzes apmaiņas braucienu organizēšana rajona un Latvijas tūrisma piedāvājuma iepazīšanai – labās saimniekošanas prakses apguvei	TiCi	2008-2013	Noorganizēto braucienu skaits Dalībnieku skaits	Uzņēmēji, pašvaldības
3.1.2. Kvalitātes uzturēšana tūrisma pakalpojumu sniedzēju uzņēmumos.					
1)	Regulāra tūrisma pakalpojumu sniedzēju uzņēmumu apsekošana	TiCi	2008-2013	Apsekoto uzņēmumu skaits	TiC, pašvaldības
2)	Konkursu rīkošana tūrisma pakalpojumu sfēras uzņēmumiem	TiCi, pašvaldības	2008-2013	Konkursu skaits Konkursa dalībnieku skaits Atzinību skaits	TiC, pašvaldības

Ilgtermiņa mērķis – 3. Cilvēkresursu attīstība un kompetences celšana

Īstermiņa mērķis – 3.2. Atbalsta pasākumi profesionālās tūrisma izglītības ieguvei Tukuma rajonā un Latvijā

Aktivitāte	Aktivitātes apraksts	Atbildīgais/ partneri	Realizācijas laiks	Indikatori	Iespējamie finanšu avoti
3.2.1. Sadarbības veicināšana ar Kandavas Valsts Lauksaimniecības tehnikumu.					
1) Tehnikuma un tūrisma pakalpojumu sniedzēju sadarbība prakses nodrošināšanai tūrisma specialitāšu studentiem		Tehnikums, uzņēmēji	2008-2013	Praktikantu skaits uzņēmumos	Tehnikums, uzņēmēji
2) Tūrisma uzņēmēju un ekspertu iesaistīšana apmācības un eksaminēšanas procesā		Tehnikums, uzņēmēji	2010-2013	Uzņēmēju skaits apmācību procesā	Tehnikums, uzņēmēji
3.2.2. Sadarbības veicināšana ar mācību iestādēm Latvijā, kas sagatavo tūrisma speciālistus.					
1) Prakses vietu nodrošināšanai tūrisma specialitāšu studentiem		Mācību iestādes, uzņēmēji	2008-2013	Mācību iestāžu skaits Praktikantu skaits uzņēmumos	Mācību iestādes, uzņēmēji
2) Tūrisma uzņēmēju un ekspertu iesaistīšana apmācības un eksaminēšanas procesā mācību iestādēs		Mācību iestādes, uzņēmēji	2010-2013	Mācību iestāžu skaits Uzņēmēju skaits apmācību procesā	Mācību iestādes, uzņēmēji

Ilgtermiņa mērķis – 4. Tukuma rajona kā atpazīstama tūrisma galamērķa veidošana

Īstermiņa mērķis – 4.1. Mārketinga pasākumu plāna ieviešana sekmīgai tūrisma piedāvājuma pārdošanai

Aktivitāte	Aktivitātes apraksts	Atbildīgais/ partneri	Realizācijas laiks	Indikatori	Iespējamie finanšu avoti
4.1.1. Kvalitatīvu Tukuma rajona tūrisma iespēju prezentācijas materiālu izveide.					
1) Vienota Tukuma rajona tūrisma ceļveža regulāra izdošana reklāmas, reprezentācijas un praktiskas lietošanas nolūkos:					
	- Tukuma rajona ceļveža sagatavošana ar maršrutu un apskates objektu aprakstiem un servisa informāciju 4 valodās (latviešu, krievu, angļu, vācu),	TIC, pašvaldības	2008-2013	Ceļvežu skaits Izdošanas regularitāte	TIC, pašvaldības, uzņēmēji
	- Tukuma rajona ceļveža valodu skaita palielināšana (minimums un lietuviešu un igauņu valoda)	TIC, pašvaldības	2008-2013	Valodu skaits	TIC, pašvaldības, uzņēmēji
2) Atsevišķu tūrisma maršrutu izdevumu sagatavošana un izdošana:					
	- tūrisma materiāla (buklets, karte) izdošana katram tūrisma maršrutam – (10 gab - „Uz Tukumu pēc smukuma!”, „Tukuma apkārtnes pilis”, „Viduslaiku Jaunpils”, „Kurzemes Šveice – Kandava un Abavas senleja”, „Pār kalniem uz jūru”, „Gar jūras krastu”, „Pa vēstures takām”, „Kino Tukuma apkārtnē”, „Lielais muzeju loks”, „Meklējot 7 tiltus”)	TIC, pašvaldības, uzņēmēji	2008-2013	Izdevumu skaits Izdevumu metiens	TIC, pašvaldības, uzņēmēji
	- izdevumu sagatavošana un izdošana svešvalodās (minimums 2 – latviešu un angļu vai krievu, vēlmais – 4 vai 6)	TIC, pašvaldības, uzņēmēji	2008-2013	Izdevumu valodas	TIC, pašvaldības, uzņēmēji
3) Atsevišķu tūrisma produktu un piedāvājumu reklāmas izdevumu izveide un izdošana (poligrāfiski):					
	- tūrisma materiāla izdošana atsevišķiem tūrisma produktiem („Zemnieku labumi”, „Aktīvā atpūta”, „Ziemas prieki”, „Medības un makšķerēšana” u.c.) latviešu un svešvalodās	TIC, pašvaldības, uzņēmēji	2008-2013	Izdevumu skaits Izdevumu metiens	TIC, pašvaldības, uzņēmēji
	- atsevišķu tūrisma un atpūtas piedāvājumu materiālu izdošana (naktsmītnes, pirtis, semināru telpas u.c.) latviešu un svešvalodās	TIC, pašvaldības, uzņēmēji	2008-2013	Izdevumu skaits Izdevumu metiens	TIC, pašvaldības, uzņēmēji

4) Pasākumu kā tūrisma produktu reklāmu izveide: - regulāra pasākumu kalendāru izveide (gada, mēneša, nedēļas)	TICi, uzņēmēji, pašvaldības	2008-2013	Pasākumu kalendāri	TIC, pašvaldības, uzņēmēji
- pasākumu afišas un programmas	Uzņēmēji, pašvaldības	2008-2013	Afišu metiens	Uzņēmēji, pašvaldības
5) Atsevišķu tūrisma veidu karšu izdošana: - dabas un lauku tūrisma karte	TIC, pašvaldības, uzņēmēji	2008	Kartes metiens	TIC, pašvaldības, uzņēmēji, LR fondi, ES fondi
- velotūrisma karte		2009	Kartes metiens	TIC, pašvaldības, uzņēmēji, LR fondi, ES fondi
- laivošanas un atpūtas uz ūdens karte		2010	Kartes metiens	TIC, pašvaldības, uzņēmēji, LR fondi, ES fondi
6) Kvalitatīva kartogrāfiskā materiāla iegāde izmantošanai poligrāfiskajos izdevumos un internetā: - aktualizētas Tukuma rajona, Tukuma pilsētas un Kandavas pilsētas kartes versijas iegāde - Tukuma rajona kartes 1:200 000 iegāde	TICi Tukuma rajona TIC	2008-2013 2008	Kartes Karte	TIC, pašvaldības TIC
7) Kvalitatīvu foto datu bāzes izveide tūrisma iespēju popularizēšanai: - regulāra rajona apskates objektu un tūrisma uzņēmumu apsekošana un fotofiksācija - fotokonkursu rīkošana mākslinieciski un tehniski kvalitatīvu fotogrāfiju ieguvei	TICi TICi, pašvaldības	2008-2013 2008-2013	Izbraucienu skaits Fotogrāfiju skaits Konkursu skaits Konkursu dalībnieku skaits Iesniegto fotogrāfiju skaits	TIC, uzņēmēji TIC, pašvaldības, uzņēmēji, LR fondi
4.1.2. Tukuma rajona tūrisma iespēju prezentēšana.				
1) Dalība vietējās un starptautiskajās tūrisma izstādēs un gadatirgos: - dalība starptautiskajā tūrisma gadatirgū „Balttour” Rīgā	TIC, pašvaldības, uzņēmēji, KTA	2008-2013	Pasākumu skaits Apmeklētāju skaits	TIC, pašvaldības, uzņēmēji, KTA

- dalība starptautiskajā tūrisma gadatirgū „Tourest” Tallinā (Igaunija)	TIC, pašvaldības, uzņēmēji, KTA	2008-2013	Pasākumu skaits	TIC, pašvaldības, uzņēmēji, KTA, TAVA
- dalība starptautiskajā tūrisma gadatirgū „Vivatur” Viļņā (Lietuva)	TIC, pašvaldības, uzņēmēji, KTA	2008-2013	Apmeklētāju skaits	TIC, pašvaldības, uzņēmēji, KTA, TAVA
- dalība starptautiskajos tūrisma gadatirgos Vācijā, Skandināvijā, Krievijā u.c. kopā ar KTA un TAVA	TIC, pašvaldības, uzņēmēji, KTA	2008-2013	Pasākumu skaits	TIC, pašvaldības, uzņēmēji, KTA, TAVA
- dalība vietējās tūrisma un uzņēmējdarbības izstādēs	TIC, pašvaldības, uzņēmēji, KTA	2008-2013	Apmeklētāju skaits	TIC, pašvaldības, uzņēmēji, KTA
2) Reklāmas un publikācijas masu medijos:				
- reklāmu izvietošana lielākajos un populārākajos laikrakstos un žurnālos	TIC, pašvaldības, uzņēmēji, KTA	2008-2013	Reklāmu skaits	TIC, pašvaldības, uzņēmēji, KTA
- publikāciju ievietošana vietējos un republikas laikrakstos	TIC, pašvaldības, uzņēmēji, KTA	2008-2013	Publikāciju skaits	TIC, pašvaldības, uzņēmēji, KTA
- intervijas un reklāmas republikas radio un TV kanālos	TIC, pašvaldības, uzņēmēji, KTA	2008-2013	Reklāmu skaits	TIC, pašvaldības, uzņēmēji, KTA
- intervijas, publikācijas, reklāmas nozares vietējos un starptautiskos laikrakstos un žurnālos	TIC, pašvaldības, uzņēmēji, KTA	2008-2013	Raidījumu skaits Reklāmu skaits Raidījumu skaits Publikāciju skaits	TIC, pašvaldības, uzņēmēji, KTA
3) Informācijas ievietošana interneta vidē:				
- Tukuma rajona tūrisma piedāvājuma reklamēšana oficiālajā rajona tūrisma mājas lapā – www.tukums.lv/turisms	TIC, pašvaldības	2008-2013	Ievadītā informācija	TIC, pašvaldības
- Kandavas novada tūrisma piedāvājuma reklamēšana mājas lapā www.kandava.lv	Kandavas TIC, pašvaldība, uzņēmēji	2008-2013	Ievadītā informācija	Kandavas TIC, pašvaldība
- Tukuma rajona tūrisma iespēju informācijas ievietošana oficiālajā Latvijas tūrisma mājas lapā – www.latviatourism.lv	TICi, uzņēmēji	2008-2013	Ievadītā informācija	TIC, TAVA
- Tukuma rajona tūrisma un atpūtas iespēju informācijas ievietošana specializētajos saitos un informācijas sniegšana uzziņu portāliem	TICi, uzņēmēji	2008-2013	Ievadītā informācija	TIC, uzņēmēji
- Tukuma rajona tūrisma uzņēmumu mājas lapu izveide un tās veicināšana	Uzņēmēji, TICi	2008-2013	Mājas lapu skaits	Uzņēmēji
4) Informācijas izvietošana tūrisma informācijas	Uzņēmēji, TICi	2008-2013		TIC, ĀM

sniedzējos – centros, birojos, vēstniecībās:

- regulāra informatīvo materiālu piegādāšana Latvijas tūrisma informācijas centros, punktos un birojos

- regulāra informatīvo materiālu piegāde Latvijas tūrisma informācijas birojos ārvalstīs

- regulāra informatīvo materiālu piegāde Latvijas vēstniecībām ārvalstīs

5) Žurnālistu un tūroperatoru vizītes:

- vietējo žurnālistu iesaistīšana tūrisma objektu un uzņēmumu apmeklējumos tūrisma iespēju popularizēšanai vietējo iedzīvotāju vidū

- republikas žurnālistu vizīšu organizēšana uz rajona tūrisma objektiem un produktiem, Latvijas iedzīvotāju ieinteresēšanai apmeklēt Tukuma rajonu

- ārvalstu žurnālistu uzņemšana un vizīšu organizēšana rajona tūrisma iespēju popularizēšanai

- vietējo tūroperatoru uzņemšana un vizīšu organizēšana rajona tūrisma piedāvājuma iekļaušanai vietējā un starptautiskā tūrisma piedāvājuma veidošanā

- ārvalstu tūroperatoru vizīšu organizēšana rajona tūrisma un atpūtas iespēju popularizēšanai ārvalstīs

6) Suvenīri:

- Suvenīru izgatavošana ar Tukuma rajona tūrisma simboliku un saukli („Uz Tukumu pēc smukuma!”)

- Tukuma rajona tūrisma piedāvājumam atbilstošu suvenīru izgatavošana tūrisma objektos un uzņēmumos

TIC	2008-2013	Piegādātie materiāli	TIC, pašvaldības
TIC, KTA	2008-2013	Piegādātie materiāli	TIC, TAVA
TIC, KTA	2008-2013	Piegādātie materiāli	TIC, ĀM
TIC	2008-2013	Vizīšu skaits Žurnālistu skaits	TIC
TIC, KTA, TAVA	2008-2013	Vizīšu skaits Žurnālistu skaits	TIC, KTA, TAVA
TIC, KTA, TAVA	2008-2013	Vizīšu skaits Žurnālistu skaits	TIC, KTA, TAVA
TIC, KTA	2008-2013	Vizīšu skaits Tūroperatoru skaits	TIC, KTA
TIC, KTA, TAVA	2008-2013	Vizīšu skaits Tūroperatoru skaits	TIC, KTA, TAVA
TIC, pašvaldības, uzņēmumi	2008-2013	Suvenīru veidi Suvenīru skaits	TIC, pašvaldības, uzņēmumi
Uzņēmumi	2008-2013	Suvenīru veidi Suvenīru skaits	Uzņēmumi

Ilgtermiņa mērķis – 4. Tukuma rajona kā atpazīstama tūrisma galamērķa veidošana

Īstermiņa mērķis – 4.2. Tukuma rajona kā tūrisma galamērķa identificēšana un uzturēšana

Aktivitāte	Aktivitātes apraksts	Atbildīgais/ partneri	Realizācijas laiks	Indikatori	Iespējamie finanšu avoti
4.2.1. Pētnieciskais darbs par Tukuma rajona un tajā esošo tūrisma produktu pozicionēšanu kā tūrisma galamērķi.					
1) Tukuma pilsētas tēls un tā veidošanas problēmu identifikācija		Pašvaldība, TIC	2008	Pētījums Rīcības plāns	TIC, pašvaldība
2) Tukuma rajona tūrisma tēla veidošanas problēmu identifikācija		TIC, pašvaldība	2009-2010	Pētījums Rīcības plāns	TIC, pašvaldība
4.2.2. Tukuma rajons kā viens no reģionālajiem tūrisma galamērķiem.					
1) Labāko tūrisma produktu iekļaušana Kurzemes tūrisma piedāvājumā (izdevumos, pasākumos, akcijās u.c.)		TIC, pašvaldība, uzņēmēji	2008-2013	Iekļauto objektu skaits Reklāmas materiālu skaits	TIC, pašvaldība, uzņēmumi
2) Labāko tūrisma produktu iekļaušana Pierīgas tūrisma piedāvājumā (izdevumos, pasākumos, akcijās u.c.)		TIC, pašvaldība, uzņēmēji	2008-2013	Iekļauto objektu skaits Reklāmas materiālu skaits	TIC, pašvaldība, uzņēmumi
4.2.3. Dalība reģionālajos un starptautiskos konkursos.					
1) Rajona tūrisma uzņēmumu un produktu pieteikšana EM konkursiem par labākajiem tūrisma uzņēmumiem		TIC, uzņēmēji	2008-2013	Pieteikumu skaits Apbalvojumu skaits	TIC, EM
2) Rajona tūrisma uzņēmēju pieteikšana balvas „Gada cilvēks tūrismā” saņemšanai		TIC, uzņēmēji	2008-2013	Pieteikumu skaits Apbalvojumu skaits	Eiropa.lv
3) Rajona tūrisma uzņēmumu pieteikšana balvas „Sējējs” saņemšanai		TIC	2008-2013	Pieteikumu skaits Apbalvojumu skaits	ZM, VIDM
4) Rajona tūrisma galamērķu pieteikšana Eiropas izcilāko galamērķu EDEN projektā		TIC, pašvaldības, uzņēmēji	2008-2013	Pieteikumu skaits Apbalvojumu skaits	TIC, TAVA, uzņēmēji, pašvaldības
4.2.4. Tukuma rajona tūrisma interešu uzturēšana					
1) Rajona tūrisma interešu pārstāvniecība KTA		TIC, pašvaldība, uzņēmēji	2008-2013		TIC, pašvald., uzņēmēji
2) Rajona tūrisma interešu pārstāvniecība TAVA		TIC, pašvaldība	2008-2013		TIC, pašvaldība
3) Rajona tūrisma interešu pārstāvniecība Rīgas plānošanas reģionā		TIC, pašvaldība	2008-2013		TIC, pašvaldība
4) Profesionālo interešu pārstāvniecība tūrisma informācijas sniedzēju organizācijās LATTŪRINFO un EUTO		TIC, pašvaldības	2008-2013		TIC, pašvaldība

Stratēģijas ieviešanā ievērojamie principi

Lai nodrošinātu ilgtspējīgu attīstību Tukuma rajonā, ieviešot šo tūrisma stratēģiju jāievēro sekojoši ilgtspējīgas attīstības principi:

- atklātības un sabiedrības līdzdalības princips – par jebkurām aktivitātēm tūrismā pēc iespējas maksimāli informēti ir vietējie iedzīvotāji un dažādas mērķa grupas, lai arī viņi nepieciešamības gadījumā spētu izteikt savu viedokli par tūrisma un teritorijas attīstību;
- izvērtēšanas princips - jebkura darbība vai pasākums, kas var ietekmēt vides kvalitāti, veikts tikai tādā gadījumā, ja sasniegtais pozitīvais rezultāts attiecīgās darbības veicējam un sabiedrībai kopumā pārsniedz attiecīgās darbības radīto negatīvo ietekmi uz vides kvalitāti vai šādas darbības vai pasākuma rezultātā nodarīto kaitējumu videi un sabiedrībai;
- piesardzības princips - fiziskajām un juridiskajām personām ir pienākums, cik iespējams, samazināt antropogēno slodzi, kas rodas vai var rasties to darbības rezultātā un nodrošināt nākotnē paredzēto darbību atbilstību vides (dabas un kultūras) aizsardzības normatīvajiem aktiem un vides politikai valstī. Šis princips ievērots, plānojot tūrisma attīstības mērķus un rīcības, un maksimāli ievērots to realizācijas gaitā;
- kopsakarības princips – visas rīcības plānotas un realizētas ar mērķi veicināt tūrisma attīstību reģionā, ievērojot dabas un kultūrvides aizsardzības prasības, optimāli izmantojot teritorijā esošos resursus, kā arī ar mērķi radīt labvēlīgus sociālekonomiskos apstākļus iedzīvotāju darbam;
- sadarbības princips – sadarbība starp uzņēmējiem un TICiem, uzņēmējiem un pašvaldībām, kā arī dažādām mērķauditorijām pašvaldībā un valsts institūcijām ar atbildības uzņemšanos par veiktajām rīcībām;
- diferencētās atbildības princips - ņemot vērā dažādo ieguldījumu vides resursu izmantošanā un degradācijā, visām mērķauditorijām ir gan kopīgas, gan diferencētas saistības, tāpēc katrs indivīds, kas iesaistījies tūrismā, ir uzņēmies individuālo atbildību par savu rīcību par negatīvo efektu radīšanu, kādu atstājis uz vidi;
- pēctecības princips – plānošanas dokumenti, kas sagatavoti tūrisma attīstības veicināšanai, veidoti kā turpinājumi viens otram vai papildinājumi, un kalpos arī kā pamats (ierosinājums) nākamo dokumentu sagatavošanai un rīcību plānošanai.

Šādu ilgtspējīgas attīstības principu ievērošana nodrošinātu pilnvērtīgākos apstākļus tādai teritorijas sociālekonomiskajai attīstībai, kas paredz gan dabas un kultūras resursu ilgtspējīgu izmantošanu, gan nodrošina dzīves kvalitātes uzlabošanu un pašreizējo vajadzību apmierināšanu, neradot draudus nākamo paaudžu vajadzību apmierināšanai, un nodrošina bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu neierobežotam laika periodam.

Pilnībā ar dokumenta tekstu var iepazīties Tukuma rajonā TICā.